

multiple focare de hemoragii intracerebrale, cu și fără necroză tisulară, cu reacție neutrofilă slab pronunțată. Vechimea hemoragiilor a constituit cca. 2-3 ore.

Cauza morții a servit sindromul copilului scuturat, manifestat preponderent prin leziuni traumatiche ale creierului și leziuni axonale difuze.

Concluzii

S-a stabilit, că sindromul copilului scuturat este un fenomen slab cunoscut și transpus insuficient în Republica Moldova. Leziunile depistate în SCS sunt neînsemnat exprimate macroscopic, în special la predominarea leziunilor axonale difuze și pot fi interpretate în cel mai bun caz ca o traumă cranio-cerebrală, însă uneori pot fi omise.

La cercetarea cazului de moarte a copilului s-au constatat leziuni macroscopice, care în mod obișnuit nu corespund unui volum traumatic suficient pentru instalarea decesului și la cercetarea primară nu s-a atras atenția la o posibilă leziune axonală difuză, ceea ce a servit, de fapt, ca factor principal în declanșarea decesului, iar, din necunoaștere, expertul putea să pretereze o astfel de acțiune traumatică.

Reieșind din cele expuse, conchidem, că în cazul depistării la cadavrele pruncilor a unor semne caracteristice SCS, așa cum sunt hemoragiile intracerebrale minore, hematoame subdurale cronice, hemoragii retiniene și altele, fără date evidente de traumă majoră, întotdeauna trebuie pusă întrebarea unei posibile morți în urma „sindromului copilului scuturat” și de efectuat un diagnostic diferențiat prudent.

Luând în considerație faptul, că moartea prin SCS este relativ rară, mai des fiind întâlnite cazuri clinice, e necesar de a aborda acest fenomen și din punct de vedere clinic, cu inițierea medicilor practicieni în simptomatologia acestui sindrom, ceea ce ar permite de stabilit atât prezența și frecvența SCS în societate, cât și întreprinderea măsurilor de prevenire a lui.

Bibliografie

1. Billmive M.E., Myers P.A. Serious head injury in infants: accident or abuse? Pediatrics, 1985; 75: 340–2.
2. Caffey J. Multiple fractures in the long bones of infants suffering from chronic subdural hematoma. Am.J.Roentgen.Rad.Ther. 1946;56:163-173.
3. Clemetson C.A. Caffey Revisited: A Commentary on the Origin of "Shaken Baby Syndrome. J.Am.Phys.Surg 11 (1): 20–1.
4. Lazoritz St., Vincent J.P. The shaken baby syndrome: a multidisciplinary approach. 2001., 414 pag.
5. Mraz MA (2009). The physical manifestations of shaken baby syndrome. Journal of Forensic Nursing. 2009. 5 (1): 26–30
6. Wasserman J., Koenigsberg R.A. Diffuse axonal injury. Emedicine.com.
7. Румянцев А.Г. и др. Синдром «Shaken Baby»: диагностика, лечение, профилактика. Вопросы практической педиатрии. 2007. Т.2 №2 с.23-29

CU PRIVIRE LA STRUCTURA INFRAȚIUNILOR SEXUALE

Gheorghe Baci, Andrei Pădure, Anatol Bondarev

Catedra Medicina legală USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Concerning to the Structure of Sexual Crimes

217 cases of sexual crimes from reports of forensic examination and expertise of Chisinau Forensic Centre's Clinical department during year 2008 were studied. Rates of sexual crimes' structure depending on circumstances, victim's age and sex are presented in the article.

Cases of rape occupy the first place in the sexual crime's structure (68,63%). Most of the victims are female (92,15%). Number of sexual crimes decreases while the victim's age increases.

Rezumat

A fost studiat un lot din 217 infracțiuni sexuale din rapoartele de examinare și expertiză medico-legală a secției clinice mun. Chișinău a Centrului de Medicină Legală pe parcursul anului 2008. În articol sunt prezentați indicii care reflectă structura actelor agresionale privind viața sexuală în funcție de circumstanțele faptei, vârsta și sexul victimei. S-a stabilit că cazurile de viol ocupă primul loc în structura infracțiunilor sexuale (68,63%), în majoritatea din ele (92,15%) agresate au fost persoanele de sex feminin. Numărul violențelor cu caracter sexual descrește odată cu mărirea vârstei pătimitei.

Actualitatea temei

Acțiunile agresive, fiind parte componentă a naturii umane, sunt cunoscute din timpurile cele mai vechi, reprezentând un subiect constant de amplă rezonanță elucidat în publicații contemporane [Gh. Baci, V. Bujor, I. Miron, A. Pădure]. Aspectele fenomenului agresional de această pătură prezintă o problema de amploare privind viața sexuală. Având o profundă semnificație antisocială, care generează repercusiuni deosebit de dăunătoare în aspect social, orientate contra desfășurării normale a vieții sexuale a persoanelor cere o investigație specială [S. J. Borsein, N. Scutaru]. În aceste cazuri concluziile medico-legale au o valoare probatorie importantă pentru organul de urmărire penală și judecată, deoarece în ele se prezintă răspunsuri obiective și argumentate la întrebările puse spre soluționare [Gh. Baci, I. Miron]. La moment nu toate aspectele problemei date sunt cercetate în aspect regional și nu sunt elaborate măsuri adecvate de combatere ale crimelor sexuale.

Obiectivele lucrării

Constau în studierea structurii infracțiunilor privind viața sexuală în raport cu vârsta și sexul victimei, precum și a circumstanțelor, în care s-au produs.

Materiale și metode

Informația respectivă a fost colectată din rapoartele de examinare și expertiză medico-legală a violențelor sexuale cercetate în secția clinică din mun. Chișinău a Centrului de Medicină Legală pe parcursul anului 2008. Lotul de studiu a inclus 217 cazuri, dintre care: 153 victime și 64 agresori. Analizei au fost supuse circumstanțele evenimentului (preluate din anamneză și datele de anchetă preliminară), caracterele raporturilor sexuale și specificul semnelor de acțiuni violente (constatate în cadrul examenului medico-legal al victimei). Au fost luate în considerație și rezultatele investigațiilor specifice de laborator.

Rezultate și discuții

Analiza rezultatelor obținute a demonstrat că cea mai mare parte a observațiilor le-a prezentat cazurile de viol (105), ceea ce a constituit 68,63% din totalul infracțiunilor privind viața sexuală. Pe locul doi, dar cu mult mai rare, s-au înregistrat violuri asociate cu perversiuni sexuale (raport sexual oral, anal etc.), întâlnite în 19 cazuri (12,41%). Ceva mai puține infracțiuni (8 cazuri sau 5,23%) au avut un caracter cert de perversiuni propriu-zise, urmate de exploatarea sexuale (demonstrarea imaginilor, filmelor pornografice copiilor sau minorilor, atingerea diferitor zone intime a corpului victimei de către agresor etc.), constatate în 7 cazuri sau 4,5%. S-au înregistrat și cazuri de tentative nereușite a actelor sexuale (14 cazuri sau 9,16%), care, din diverse motive nu s-au transformat în viol realizat sau altă formă de agresiune sexuală.

Cel mai des agresiunilor cu caracter sexual au fost supuse persoanele de sex feminin, înregistrate de noi în 141 cazuri, ceea ce a constituit 92,15%, și numai în 12 cazuri (7,85%) acțiunile sexuale au fost îndreptate asupra persoanelor de sex masculin. Din ultima categorie de agresate, majoritatea (11 cazuri) au fost copii (băieței în vârsta 13-15 ani) și numai o persoană cu

vârsta de 22 ani. Rezultă, că în marea majoritate a cazurilor, victime, supuse acțiunilor cu caracter sexual, au fost partea slabă a societății din punct de vedere fizic (femei, copii).

S-a constatat, că cea mai frecventă vârstă, supusă agresiunii cu caracter sexual, a fost cea de 16-20 ani (36,63%), urmată de vârsta cuprinsă între 21 și 25 ani (20,91%). Anume aceste două grupe de vârstă între 16 și 25 ani (adolescenții, persoanele tinere) constituie mai mult de jumătate din totalul infracțiunilor sexuale (57,54%). Merită evidențiate și agresiunile îndreptate asupra minorilor, mai frecvent în vârsta de 11-15 ani, care a constituit 22 cazuri sau 14,37%, dintre care aproximativ în 35% victime au devenit băieții. Explicația acestui fenomen o găsim în gândirea necritică a acestei vârste, imposibilitatea prevederii consecințelor acțiunilor proprii și ale potențialului agresor, excitabilitatea emoțională sporită. Am înregistrat și 10 observații de raport sexual cu minori mai mici de 10 ani, iar în două cazuri victime au devenit copii în vârstă până la 3 ani. S-a constatat, că numărul violențelor sexuale proporțional descrește odată cu mărirea vârstei. Astfel, dacă în vârsta de 26-30 ani s-au înregistrat 14 cazuri (9,15%), pentru 31-40 ani – 10 cazuri (6,53%) și apoi în vârsta mai mare de 41 ani s-au determinat deja 9 cazuri (5,88%). Cea mai în vârstă victimă a fost o femeie de 75 ani.

Distribuția diurnă a infracțiunilor sexuale a avut particularități specifice (fig. 1). După cum se observă, cele mai multe cazuri (28) au fost înregistrate între orele 21.00 și 23.59, ceea ce constituie 28,87% din totalul cazurilor studiate, puțin mai mică incidență a fost observată între orele 0.00 și 2.59 (19 cazuri sau 19,59%) și în perioada 18.00–20.59 (18 cazuri sau 18,56%). Astfel, conform datelor obținute, cele mai multe cazuri de agresiune sexuală se comit în perioada ”întunecată” a zilei astronomice, adică începând cu orele 18.00 până la ora 3.00.

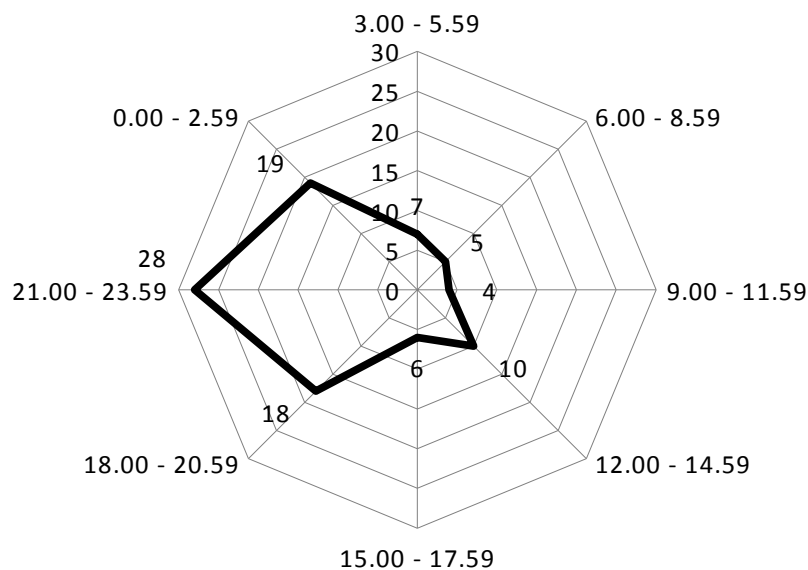

Fig. 1. Distribuția diurnă a infracțiunilor sexuale

După mediul de reședință a victimelor se observă predominarea evidentă a infracțiunilor sexuale printre locuri din orașe (67,3%) față de cei din sate (32,7%), cu un raport aproximativ 2:1. Acest fapt ar putea fi explicat prin nivelul redus al culturii generale al populației rurale, care alteleori nu știu cum să procedeze în atare situații și se tem de a anunța organele de poliție, precum și prin abundente materiale pornografice în dispoziția populației urbane. În afara de cele menționate, nivelul educației și informatizării sexuale este mai înalt în localitățile urbane, de unde și adresabilitatea mai mare.

Analiza sezonieră a infracțiunilor sexuale (tab. 1) a demonstrat, că frecvența acestor abuzuri se înregistrează relativ mai mult în lunile calde ale anului, adică primăvara și vara (55,6%). Explicația acestui fenomen o vom căuta în lipsa ocupației adolescenților și copiilor aflați în perioada vacanțelor, precum și consumul sporit de alcool ca factor declanșator în perioada sărbătorilor de iarnă.

Tabelul 1

Raportul dintre numărul de agresori și sezonul comiterii infracțiunilor sexuale

Sezonul	Luna	Numărul agresorilor				TOTAL	
		1	2	3	≥ 4	Nr.	%
Iarna	Decembrie	3	0	0	0	3	
	Ianuarie	13	2	0	0	15	
	Februarie	13	2	1	4	20	
	Total pe sezon	29	4	1	4	38	
Primăvara	Martie	5	1	0	0	6	
	Aprilie	6	3	2	2	13	
	Mai	13	2	0	1	16	
	Total pe sezon	24	6	2	3	35	
Vara	Iunie	11	2	1	1	15	
	Iulie	11	4	2	3	20	
	August	10	3	1	1	15	
	Total pe sezon	32	9	4	5	50	
Toamna	Septembrie	5	5	2	0	12	
	Octombrie	4	3	0	1	8	
	Noiembrie	6	1	3	0	10	
	Total pe sezon	15	9	5	1	30	
TOTAL	Nr	100	28	12	13	153	100%
	%	65,4%	18,3%	7,8%	8,5%		

Numărul agresorilor bănuți de participare la infracțiunile sexuale s-a dovedit a fi diferit. Cele mai multe infracțiuni au fost comise de către un singur agresor, practic, indiferent de sezonul anului (65,4%), mai rar de doi (18,3%), trei (7,8%) și mai multe persoane (8,5%). Această ne confirmă încă o dată lipsa de ocupație organizată a agresorilor la sărbători și în vacanțele mari. Cazurile, ce implică doi și mai mulți agresori de asemenea manifestă tendință de creștere sezonieră relatată mai sus.

S-a stabilit, că în 39,2% din toate infracțiunile sexuale au fost produse în locuințe, inclusiv domiciliul victimei, cămine, domiciliul agresorului, locuințe necunoscute, iar majoritatea lor s-au produs în locurile cunoscute agresorului sau chiar domiciliul său. Totodată, se poate vorbi că agresorii preferă locurile adăpostite sau spațiile private, deoarece acest mediu oferă ultimului siguranță și ascundere de ochii eventualilor martori. Mai rar (22,2%) infracțiunile sexuale se comit în locurile deschise, cum ar fi străzile orașului. În aceste condiții infracțiunile sexuale s-au soldat și cu jefuirea victimei de bunurile ei materiale (bani, bijuterii, telefoane mobile, etc.). Infracțiunile în spațiile verzi (zonă forestieră, livezi, parcuri, păduri, etc.) constituiau 9,8% din totalul cazurilor cercetate. Drept locuri specifice de desfășurare a violului se consideră saunele (4,6%) și automobile (4,6%), unde în majoritatea cazurilor victima era agresată în grup. De obicei, în aceste cazuri victimele dau acord la raport sexual prin constrângere psihică ori se află în stare de ebrietate, de care ocazie autorul infracțiunii profită.

În ceea ce privește identitatea agresorului, s-a constatat că în mai mult de jumătate de cazuri (51,6%) fapta a fost săvârșită de persoane cunoscute victimei, iar din acestea 15,2% sunt constituite de agresori apropiați, inclusiv cu grad de rudenie (tatăl biologic, tatăl vitreg, unchi, verișor, concubin, etc.). Despre aceasta ne relatează și raportul dintre numărul și identitatea agresorilor (tab. 2).

Tabelul 2

Raportul dintre numărul și identitatea agresorilor

Identitatea agresorului	Numărul agresorilor									
	1		2		3		≥ 4		Total	
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Necunoscut	29	19,0	12	7,8	4	2,6	5	3,3	50	32,71
Puțin cunoscut	15	9,8	4	2,6	1	0,7	4	2,6	24	15,7
Cunoscut	56	36,6	12	7,8	7	4,6	4	2,6	79	51,6
Total	100	65,4	28	18,3	12	7,8	13	8,5	153	100

În majoritatea cazurilor infracțiunile sexuale au fost săvârșite de un singur agresor, ceea ce este caracteristică persoanelor cunoscute (36,6%). Acest fapt poate fi explicat prin surprinderea victimei de caracterul acțiunilor întreprinse de către agresorul cunoscut. Situația este de alt gen în cazul violențelor comise de patru și mai mulți agresori, care conform identității lor sunt în raport de aproximativ de 1:1:1, practic cunoașterea agresorului de către victimă nu variază de la cunoscut la necunoscut, fiind prezentată în măsură egală. În cazul persoanelor necunoscute, explicația poate fi găsită în comportamentul ușuratic și imprudent al victimei, care leagă relațiile de „prietenie” și devin victime ale abuzurilor sexuale. Acțiunile în grup constituit din 3 agresori sunt înregistrate în 7,8% cazuri, iar în 8,5% de cazuri – din 4 și mai mulți agresori.

Concluzii

1. Cazurile de viol ocupă primul loc din totalul infracțiunilor sexuale, iar femeile devin cel mai frecvent (92,15%) obiect al actului sexual abuziv.

2. Numărul violențelor sexuale descrește odată cu mărirea vârstei, iar cel mai frecvent sunt supuse actelor sexuale violente persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 30 ani (66,69%).

3. Incidența infracțiunilor sexuale printre locuri urbane este de cca. 2 ori mai mare decât în cele rurale.

4. Cele mai multe cazuri de agresiune sexuală se comit în perioada ”întunecată” a zilei astronomice, de către un singur agresor (65,4%). Majoritatea este comisă în locuințe (39,2%) în perioada caldă a anului calendaristic (55,6%).

Bibliografie

1. Baciú Gh. Aspecte medico-legale ale agresivității umane // Revista filosofie și drept al AȘM, Chișinău, 1997, № 1, p.77-79.

2. Baciú Gh. Aspecte medico-legale de victimologie // Materialele conferinței Științifice ale colaboratorilor și studenților USMF „N. Testemițanu”, Chișinău, 1997, p. 34-39.

3. Borsein S. J. Violence et agression sexuelle // Psihologie medicale, v. 24, nr. 10, 1992, p.120-124.

4. Bujor V., Miron I. Violența sexuală: aspecte juridico-penale și criminologice. Chișinău, 2001, 79 p.

5. Pădure A. Infracțiunile îndreptate împotriva sănătății copiilor și adolescenților // Materialele I-lui Congres al medicilor legiști din Republica Moldova, Chișinău, 2001, p.75-78.

6. Scutaru N. Caracteristica violului în municipiul Chișinău // Materialele I-lui Congres al Medicilor Legiști din Republica Moldova, Chișinău, 2001, p.88-90.